

USTAWA

z dnia 28 października 2002 r.

o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych¹⁾

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2002 r. Nr 199, poz. 1671, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 97, poz. 962, Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 90, poz. 757, Nr 141, poz. 1184.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem, zasady dokonywania oceny zgodności ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz organy właściwe do sprawowania nadzoru i kontroli w tych sprawach.

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 94/55/WE z dnia 21 listopada 1994 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do transportu drogowego towarów niebezpiecznych (Dz.Urz. WE L 319 z 12.12.1994),
- 2) dyrektywy 95/50/WE z dnia 6 października 1995 r. w sprawie ujednoczonych procedur kontroli drogowego transportu towarów niebezpiecznych (Dz.Urz. WE L 249 z 17.10.1995),
- 3) dyrektywy 96/35/WE z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie wyznaczania i kwalifikacji zawodowych doradców do spraw bezpieczeństwa w transporcie drogowym, kolejowym i żegludzie śródlądowej towarów niebezpiecznych (Dz.Urz. WE L 145 z 19.06.1996),
- 4) dyrektywy 2000/18/WE z dnia 17 kwietnia 2000 r. w sprawie minimalnych wymogów egzaminacyjnych dla doradców do spraw bezpieczeństwa w drogowym, kolejowym i śródlądowym transporcie towarów niebezpiecznych (Dz.Urz. WE L 118 z 19.05.2000).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

Niniejsza ustawa dokonuje transpozycji:

- dyrektywy 1999/36/WE z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie ciśnieniowych urządzeń transportowych zmienionej dyrektywą 2001/2/WE z dnia 4 stycznia 2001 r. dostosowującą do postępu technicznego dyrektywę 1999/36/WE w sprawie ciśnieniowych urządzeń transportowych, dyrektywę 2002/50/WE z dnia 6 czerwca 2002 r. dostosowującą do postępu technicznego dyrektywę 1999/36/WE w sprawie ciśnieniowych urządzeń transportowych, decyzję z 25 stycznia 2001 r. 2001/107/WE zmieniającą datę implementacji dyrektywy 1999/36/WE dla niektórych ciśnieniowych urządzeń transportowych, decyzję z 18 lipca 2003 r. 2003/525/WE zmieniającą datę implementacji dyrektywy 1999/36/WE dla niektórych ciśnieniowych urządzeń transportowych.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) „umowa ADR” – Umowę europejską dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzoną w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 35, poz. 189 i 190, z 1977 r. Nr 36, poz. 157, z 1978 r. Nr 31, poz. 134, z 1981 r. Nr 32, poz. 180, z 1982 r. Nr 38, poz. 249, z 1986 r. Nr 14, poz. 81, z 1990 r. Nr 84, poz. 490, z 1993 r. Nr 61, poz. 293, z 1995 r. Nr 50, poz. 270, z 1997 r. Nr 59, poz. 367 i z 1999 r. Nr 30, poz. 287), wraz ze zmianami obowiązującymi od daty ich wejścia w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej, podanymi do publicznej wiadomości we właściwy sposób;
- 2) „towar niebezpieczny” – materiał lub przedmiot (rzecz), który zgodnie z umową ADR jest niedopuszczony do międzynarodowego przewozu drogowego lub jest dopuszczony do takiego przewozu na warunkach określonych w tej umowie;
- 3) „przewóz drogowy” – każde przemieszczenie towaru niebezpiecznego przy użyciu pojazdu po drodze publicznej i po innych drogach ogólnodostępnych;
- 4) „zaświadczenie ADR” – zaświadczenie o ukończeniu przez kierowcę, z wynikiem pozytywnym, kursu doszkalającego początkowego lub kursu doszkalającego doskonalącego dla kierowców przewożących towary niebezpieczne, zwanych dalej „kursami doszkalającymi”;
- 5) ciśnieniowe urządzenia transportowe:
  - a) naczynia takie jak: butle, zbiorniki rurowe, bębny ciśnieniowe, naczynia kriogeniczne, wiązki butli,
  - b) cysterny, łącznie z cysternami odejmowalnymi, kontenerami-cysternami, pojazdami-bateriami, pojazdami cysternami- stosowane w transporcie gazów klasy 2 oraz w transporcie określonych towarów niebezpiecznych innych klas, łącznie z ich zaworami i innym wyposażeniem zgodnie z umową ADR;
- 6) ocena zgodności - sprawdzanie, przed wprowadzeniem do obrotu, ciśnieniowego urządzenia transportowego, projektu lub procesu jego wytwarzania, w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w umowie ADR;
- 7) ponowna ocena zgodności - sprawdzanie znajdującego się w obrocie ciśnieniowego urządzenia transportowego, w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w umowie ADR, na żądanie właściciela, jego upoważnionego przedstawiciela albo użytkownika, w celu potwierdzenia zgodności z tymi wymaganiami;
- 8) okresowe badanie - badanie kontrolne znajdujących się w obrocie ciśnieniowych urządzeń transportowych stwierdzające ich zgodność podczas eksploatacji z wymaganiami określonymi w umowie ADR;
- 9) oznakowanie Π - oznakowanie potwierdzające zgodność ciśnieniowego urządzenia transportowego z wymaganiami określonymi w umowie ADR.

Art. 3.

1. W sprawach nie uregulowanych ustawą do przewozu drogowego towarów niebezpiecznych stosuje się umowę ADR.
2. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do nadawcy, odbiorcy oraz innych osób wykonujących czynności związane z przewozem drogowym towarów niebezpiecznych.

Art. 4.

1. Zabrania się przewozu drogowego towarów niebezpiecznych określonych w przepisach umowy ADR jako towary niedopuszczone do międzynarodowego przewozu drogowego.
2. Zezwala się na przewóz drogowy towarów niebezpiecznych określonych w umowie ADR jako towary dopuszczone do międzynarodowego przewozu drogowego, wyłącznie na warunkach określonych w tej umowie.

Art. 5.

1. Dopuszcza się odstępstwa od przepisów ustawy w przypadku przewozu towarów niebezpiecznych:
  - 1) (uchylony);
  - 2) pojazdami będącymi w dyspozycji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - na warunkach i w trybie określonych odrębnymi przepisami, w przypadkach uzasadnionych względami obronności państwa lub koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego;
  - 3) wykonywanego lub nadzorowanego przez służby ratownicze, w celu:
    - a) ratowania życia lub zdrowia,
    - b) usuwania skutków katastrof lub klęsk żywiołowych;
  - 4) w innych przypadkach wskazanych w umowie ADR.
2. Przy krajowym przewozie drogowym towarów niebezpiecznych nie obowiązują wymagania umowy ADR dotyczące używania języków innych niż język polski.

Art. 6.

Jeżeli przepisy umowy ADR zobowiązują właściwą władzę krajową lub upoważnioną przez nią organizację do wykonania odpowiednich czynności administracyjnych, w przypadku gdy nie zostało to określone inaczej w innych przepisach ustawy, czynności tych dokonują:

- 1) Prezes Państwowej Agencji Atomistyki lub jednostka upoważniona przez niego w drodze zarządzenia – w sprawach warunków przewozu drogowego materiałów promieniotwórczych;
- 2) Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego – w sprawach:
  - a) warunków technicznych cystern przeznaczonych do przewozu drogowego towarów niebezpiecznych,

- b) wydawania świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych,
  - c) warunków technicznych opakowań przeznaczonych do przewozu drogowego gazów,
  - d) badań okresowych dużych pojemników do przewozu luzem;
- 3) Prezes Urzędu Dozoru Technicznego - w sprawach nadzoru nad wytwarzaniem i wykonywaniem badań okresowych butli;
- 4) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej – w sprawach:
- a) sprawozdawczości wypadkowej,
  - b) nadzoru nad czynnościami ładunkowymi i postojem pojazdów z towarami niebezpiecznymi;
- 5) jednostka upoważniona, w drodze zarządzenia, przez ministra właściwego do spraw gospodarki – w sprawach badań, klasyfikacji oraz warunków dopuszczania do przewozu towarów niebezpiecznych, nie zastrzeżonych do kompetencji innych jednostek lub organów;
- 6) jednostka upoważniona, w drodze zarządzenia, przez ministra właściwego do spraw gospodarki – w sprawach warunków technicznych opakowań towarów niebezpiecznych nie zastrzeżonych do kompetencji innych jednostek lub organów;
- 7) jednostka upoważniona, w drodze zarządzenia, przez ministra właściwego do spraw zdrowia – w sprawach warunków przewozu materiałów zakaźnych;
- 8) minister właściwy do spraw transportu lub jednostka upoważniona przez niego, w drodze zarządzenia – w pozostałych sprawach.

Rozdział 2

Pojazdy i opakowania

Art. 7.

1. Przewóz drogowy towarów niebezpiecznych może odbywać się, z zastrzeżeniem ust. 2, pojazdem samochodowym lub zespołem pojazdów, z wyłączeniem motocykla oraz zespołu pojazdów składającego się z motocykla i przyczepy.
2. Dopuszcza się przewóz paliwa do silników Diesla, materiałów utleniających stosowanych jako nawozy sztuczne lub materiałów trujących stosowanych jako środki ochrony roślin zespołem pojazdów składających się z ciągnika rolniczego i przyczepy, jeżeli towary te są przewożone w opakowaniach i w ilościach, dla których umowa ADR nie przewiduje obowiązku oznakowania pojazdu.

Art. 8.

1. Pojazd przewożący towary niebezpieczne powinien być odpowiednio przystosowany, wyposażony i oznakowany zgodnie z umową ADR.
2. Opakowania, kontenery i cysterny służące do przewozu towarów niebezpiecznych powinny odpowiadać postanowieniom umowy ADR.

Art. 9.

1. Pojazdy, dla których umowa ADR wymaga wystawienia świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych, zwanego dalej „świadectwem dopuszczenia pojazdu”, podlegają sprawdzeniu w zakresie spełniania dodatkowych wymagań technicznych, określonych w umowie ADR, dotyczących wyposażenia lub przystosowania tych pojazdów.
2. Sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje, w drodze badania technicznego pojazdu, określona przepisami ruchu drogowego okręgowa stacja kontroli pojazdów, która następnie wystawia zaświadczenie o wyniku przeprowadzonego badania.
3. Transportowy Dozór Techniczny dokonuje na zasadach określonych w ustawie sprawdzenia czy cysterny spełniają postanowienia umowy ADR oraz wystawia zaświadczenie o wyniku przeprowadzonego badania.
4. Na podstawie pozytywnych wyników badań, stwierdzonych w zaświadczeniach, o których mowa w ust. 2 i 3, Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego odpowiednio wystawia świadectwo dopuszczenia pojazdu lub przedłuża jego ważność.
5. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze konieczność określenia czynności wykonywanych w ramach badań technicznych pojazdów, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb wystawiania i przedłużania świadectwa dopuszczenia pojazdów, a także jego wzór i sposób wypełniania.

Rozdział 3

Wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z przewozem towarów niebezpiecznych

Art. 10.

1. Do kierowania pojazdem przewożącym towary niebezpieczne, w stosunku do którego umowa ADR wymaga ukończenia przez jego kierowcę kursu lub kursów doształcających, jest uprawniona osoba, która:
  - 1) ukończyła 21 lat;
  - 2) spełnia wymogi określone w odrębnych przepisach w stosunku do kierowców przewożących towary niebezpieczne;
  - 3) posiada zaświadczenie ADR.
2. Zaświadczenie ADR otrzymuje po raz pierwszy osoba, która spełnia wymagania określone w ust. 1 pkt 1-2 i która ukończyła z wynikiem pozytywnym kurs doształcający początkowy.
3. Zaświadczenie ADR, o którym mowa w ust. 2, jest wydawane przez jednostkę prowadzącą kurs na okres 5 lat, licząc od dnia złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w ust. 5.
4. W roku poprzedzającym datę upływu ważności zaświadczenia ADR, o którym mowa w ust. 2, kierujący pojazdem jest obowiązany ukończyć kurs doształcający doskonalący. Po ukończeniu tego kursu, z wynikiem pozytywnym, jednost-

ka prowadząca kurs przedłuża ważność zaświadczenia ADR albo wydaje nowe zaświadczenie ADR, na okres kolejnych 5 lat.

5. Kursy dokształcające uznaje się za ukończone z wynikiem pozytywnym, jeżeli osoba w nich uczestnicząca zda egzamin przed trzyosobową komisją egzaminacyjną, zwaną dalej „komisją”, powołaną przez jednostkę prowadzącą kurs.
6. Zakres egzaminu obejmuje sprawdzenie w szczególności:
  - 1) znajomości przepisów krajowych oraz umów międzynarodowych dotyczących przewozu drogowego towarów niebezpiecznych;
  - 2) wiedzy na temat przyczyn wypadków z towarami niebezpiecznymi, działań zapobiegawczych oraz czynności podejmowanych bezpośrednio po wypadku.
7. Przewodniczącym komisji jest osoba wyznaczona przez marszałka województwa.

Art. 11.

1. Koszt kursu dokształcającego, w tym koszt egzaminu, o którym mowa w art. 10 ust. 5, ponosi:
  - 1) przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych lub inny podmiot wykonujący takie przewozy – w przypadku uczestnika kursu przez niego zatrudnionego lub, gdy osobiście wykonuje tę działalność;
  - 2) jednostka wojskowa – w przypadku szkolenia żołnierzy na potrzeby wojska;
  - 3) uczestnik kursu – w innych przypadkach.
2. Za przeprowadzenie egzaminu członkom komisji, o której mowa w art. 10 ust. 5, przysługuje wynagrodzenie, którego koszt ponosi podmiot prowadzący kurs dokształcający.
3. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze czas trwania egzaminu, o którym mowa w art. 10 ust. 5 oraz liczbę egzaminowanych osób, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członków komisji.

Art. 12.

1. Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia kursów dokształcających jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807) i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy dokształcające.
2. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, zwany dalej „prowadzącym kurs”, z zastrzeżeniem art. 14, jest obowiązany spełniać następujące warunki i wymagania:
  - 1) mieć siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) posiadać warunki lokalowe i wyposażenie dydaktyczne gwarantujące przeprowadzenie kursu dokształcającego zgodnie z jego programem;

- 3) zapewnić prowadzenie kursu doształcającego przez wykładowców, którzy:
    - a) posiadają wyższe wykształcenie i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową w dziedzinie: właściwości towarów niebezpiecznych, konstrukcji i eksploatacji opakowań, cystern i pojazdów przeznaczonych do ich przewozu, ratownictwa drogowego i chemicznego, ochrony przeciwpożarowej lub bezpieczeństwa ruchu drogowego lub
    - b) posiadają świadectwo doradcy, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 4;
  - 4) posiadać zbiór przepisów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz środki dydaktyczne, właściwe do rodzaju prowadzonego kursu doształcającego, w szczególności: plansze, przeźrocza, fotografie, filmy, oprogramowanie komputerowe, modele pojazdów i przesyłek, wzory dokumentów;
  - 5) posiadać możliwość przeprowadzania ćwiczeń praktycznych objętych tematyką kursu doształcającego.
3. Działalność, o której mowa w ust. 1, może wykonywać przedsiębiorca:
- 1) w stosunku do którego nie została otwarta likwidacja lub nie ogłoszono upadłości;
  - 2) który nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko dokumentom - dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej.
4. Wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy doształcające jest dokonywany na pisemny wniosek przedsiębiorcy zawierający następujące dane:
- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania;
  - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej;
  - 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile przedsiębiorca taki numer posiada;
  - 4) zakres prowadzonych kursów;
  - 5) datę i podpis przedsiębiorcy.
5. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca składa oświadczenie następującej treści:
- „Oświadczam, że:
- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy doształcające są kompletne i zgodne z prawdą;
  - 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia kursów doształcających, określone w ustawie z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.”.
6. Oświadczenie powinno również zawierać:
- 1) firmę przedsiębiorcy;
  - 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
  - 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy. ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

Art. 13.

1. Organem prowadzącym rejestr przedsiębiorców prowadzących kursy kształcące jest marszałek województwa.
2. Wpisowi do rejestru, o którym mowa w ust. 1, podlegają następujące dane:
  - 1) firma przedsiębiorcy;
  - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej;
  - 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) przedsiębiorcy;
  - 4) siedziba przedsiębiorcy i jego adres;
  - 5) zakres prowadzonych kursów.
3. W celu wykazania spełniania wymagań, o których mowa w art. 12 ust. 2 i 3, przedsiębiorca jest obowiązany posiadać:
  - 1) dokument określający status jednostki będącej osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo dokument stwierdzający tożsamość osoby fizycznej;
  - 2) kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej (NIP);
  - 3) szczegółowy program kursów kształcących zawierający tematy zajęć, ze wskazaniem czasu ich trwania oraz metod nauczania;
  - 4) kopie dokumentów potwierdzających kwalifikacje oraz przedmiot działalności zawodowej wykładowców.

Art. 14.

Jednostka wojskowa może prowadzić kursy kształcące dla żołnierzy wyznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych, po spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2-5.

Art. 15.

1. Marszałek województwa sprawuje, z zastrzeżeniem ust. 5, nadzór nad prowadzeniem kursów kształcących.
2. Marszałek województwa ma prawo prowadzić kontrolę w zakresie:
  - 1) spełniania przez prowadzącego kurs warunków i wymagań, o których mowa w art. 12 ust. 2 i 3;
  - 2) zgodności prowadzonego kursu z:
    - a) przepisami, o których mowa w art. 18 ust. 2,
    - b) informacją, o której mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 i ust. 2.
3. Kontrolę wykonuje upoważniona przez marszałka osoba, która ma prawo:
  - 1) żądania od prowadzącego kurs i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli;

- 2) wstępu na teren prowadzącego kurs, w tym do pomieszczeń, gdzie prowadzi on kursy dokształcające, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana przez niego działalność gospodarcza.
4. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności prowadzącego kurs lub osoby przez niego wyznaczonej.
- 4a. Marszałek województwa, w przypadku ustalenia przez osobę upoważnioną do kontroli naruszeń warunków wykonywania działalności, może wyznaczyć termin ich usunięcia.
5. Nadzór nad jednostką wojskową, o której mowa w art. 14, prowadzą odpowiednie organy Sił Zbrojnych określone w odrębnych przepisach. Przepisy ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 16.

1. Prowadzący kursy dokształcające jest obowiązany:

- 1) na 7 dni przed rozpoczęciem kursu dokształcającego przedstawić marszałkowi województwa, z zastrzeżeniem ust. 2, informację o terminie, czasie i miejscu kursu dokształcającego wraz z listą jego uczestników;
  - 2) umożliwić udział w składzie komisji przeprowadzającej egzamin kończący kurs dokształcający osobie wyznaczonej przez marszałka województwa;
  - 3) umożliwić upoważnionej przez marszałka województwa osobie przeprowadzenie kontroli;
  - 4) do dnia 31 stycznia każdego roku składać marszałkowi województwa sprawozdanie zawierające informację o osobach, które ukończyły kurs dokształcający w roku poprzedzającym, oraz o numerach zaświadczeń ADR wydanych tym osobom;
  - 5) w terminie 14 dni od zakończenia kursu dokształcającego, przekazać do centralnej ewidencji kierowców, o której mowa w przepisach ruchu drogowego, następujące dane osób, które ukończyły kurs dokształcający:
    - a) imię i nazwisko,
    - b) datę i miejsce urodzenia,
    - c) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL),
    - d) adres zamieszkania,
    - e) zakres i numer wydanego zaświadczenia ADR,
    - f) okres ważności zaświadczenia ADR.
2. W uzasadnionym przypadku prowadzący kurs może, do dnia poprzedzającego dzień jego rozpoczęcia, dokonać aktualizacji listy uczestników tego kursu.
  3. Do jednostki wojskowej, o której mowa w art. 14, stosuje się przepisy ust. 1 pkt 2, 4 i 5.

Art. 17.

1. Marszałek województwa wydaje decyzję o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę kursów dokształcających, w przypadkach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
2. Rażącem naruszeniem warunków wykonywania działalności w zakresie prowadzenia kursów dokształcających jest:
  - 1) prowadzenie kursów w sposób niezgodny z:
    - a) przepisami, o których mowa w art. 18 ust. 2,
    - b) dokumentacją, o której mowa w art. 13 ust. 3 pkt 3 i 4,
    - c) informacją, o której mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 i ust. 2;
  - 2) wydanie niezgodnie ze stanem faktycznym zaświadczenia o ukończeniu kursu dokształcającego;
  - 3) niezłożenie informacji, o której mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1, lub niedokonanie aktualizacji listy uczestników, o której mowa w art. 16 ust. 2;
  - 4) niezapewnienie udziału przedstawiciela marszałka województwa w składzie komisji przeprowadzającej egzamin kończący kurs dokształcający;
  - 5) utrudnienie przeprowadzenia kontroli kursu dokształcającego.
3. W przypadku wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy dokształcające, ponowny wpis do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie może nastąpić jedynie na zasadach i w terminie określonych w art. 72 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 18.

1. Zadania marszałka województwa, o których mowa w art. 12 ust. 1, art. 13, art. 15 ust. 1-4 i art. 17 są wykonywane jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.
2. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze wymagania określone w umowie ADR oraz konieczność prawidłowego przygotowania kierowców do przeciwdziałania zagrożeniom związanym z przewozem towarów niebezpiecznych, określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) szczegółowe wymagania w stosunku do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia kursów dokształcających;
  - 1a) wzór wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy dokształcające oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego wpis przedsiębiorcy do tego rejestru;
  - 2) rodzaje i zakres kursów dokształcających i ich ramowy program;
  - 3) warunki przeprowadzania kursów dokształcających oraz minimalny czas ich trwania;
  - 4) szczegółowe warunki, zakres i formę egzaminu;
  - 5) wzór zaświadczenia ADR.

3. Minister właściwy do spraw transportu dokona wyboru producenta blankietów zaświadczeń ADR w trybie określonym przepisami o zamówieniach publicznych.

Art. 19.

1. Osoby, inne niż kierowcy zobowiązani do posiadania zaświadczenia ADR, zatrudnione przy przewozie towarów niebezpiecznych lub czynnościach związanych z tym przewozem, w tym przy załadunku lub rozładunku, powinny zostać przeszkolone przez przedsiębiorcę lub na jego koszt w zakresie odpowiednim do odpowiedzialności i obowiązków tych osób.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do innych niż przedsiębiorcy podmiotów, których działalność związana jest z przewozem towarów niebezpiecznych.

Rozdział 3a

Ciśnieniowe urządzenia transportowe

Art. 19a.

Ciśnieniowe urządzenia transportowe przewożone transportem drogowym powinny odpowiadać określonym w umowie ADR wymaganiom technicznym, zwanym dalej „wymaganiami”.

Art. 19b.

Ciśnieniowe urządzenia transportowe podlegają:

- 1) ocenie zgodności w przypadku wprowadzanych do obrotu nowych ciśnieniowych urządzeń transportowych;
- 2) ponownej ocenie zgodności - w przypadku ciśnieniowych urządzeń transportowych, o których mowa w art. 38a;
- 3) okresowym badaniom w przypadku wielokrotnego użytku:
  - a) ciśnieniowych urządzeń transportowych, o których mowa w pkt 1 i 2,
  - b) butli do gazów oznakowanych znakiem zgodności ϵ 1, ϵ 2, ϵ 3, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej²⁾.

Art. 19c.

Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do:

---

²⁾ Dyrektywy:

- 1984/525/EWG z dnia 17 września 1984 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa państw członkowskich dotyczącego butli stalowych bez szwu do gazów,
- 1984/526/EWG z dnia 17 września 1984 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa państw członkowskich dotyczącego butli z aluminium niestopowego i stopowego bez szwu do gazów,
- 1984/527/EWG z dnia 17 września 1984 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa państw członkowskich dotyczącego butli do gazów, spawanych ze stali niestopowej, zmienione dyrektywą 1999/36/WE z dnia 29 kwietnia 1999 r.

- 1) wyrobów aerosolowych oraz butli gazowych stosowanych w aparatach oddechowych;
- 2) ciśnieniowych urządzeń transportowych wykorzystywanych wyłącznie w transporcie towarów niebezpiecznych pomiędzy obszarem państw członkowskich Unii Europejskiej a obszarem kraju trzeciego;
- 3) ciśnieniowych urządzeń transportowych podlegających zasadom wyłączenia określonym w umowie ADR.

Art. 19d.

1. Do oceny zgodności ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz akredytacji, autoryzacji i notyfikacji jednostki kontrolującej stosuje się odpowiednio przepisy art. 5 pkt 2, 5 i 6, 10-13, art. 7 ust. 1 pkt 2, art. 9, art. 13a, art. 14-18, art. 19 ust. 1-5, art. 20-22 oraz art. 24-36 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2002 r. Nr 166, poz. 1360, z późn. zm.³⁾), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów niniejszego rozdziału.
2. Czynności, o których mowa w art. 20-22 i art. 24 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, wykonuje minister właściwy do spraw transportu.
3. Ilekroć w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności jest mowa o zasadniczych wymaganiach - należy przez to rozumieć wymagania, o których mowa w art. 19a.

Art. 19e.

1. W procesie oceny zgodności uczestniczą producenci, ich upoważnieni przedstawiciele, importerzy oraz notyfikowane jednostki kontrolujące.
2. W procesie ponownej oceny zgodności uczestniczą właściciele, ich upoważnieni przedstawiciele, użytkownicy, importerzy oraz notyfikowane jednostki kontrolujące.

Art. 19f.

1. Zgodność wprowadzanych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych stwierdza notyfikowana jednostka kontrolująca w wyniku przeprowadzonych procedur oceny zgodności.
2. Zawory oraz inne wyposażenie stosowane w transporcie drogowym powinny spełniać wymagania dotyczące ciśnieniowych urządzeń transportowych.
3. Zawory oraz inne wyposażenie bezpośrednio spełniające funkcje zabezpieczeń w ciśnieniowych urządzeniach transportowych, w szczególności zawory bezpieczeństwa, zawory napełniania i opróżniania oraz zawory butli podlegają procedurze oceny zgodności o wymaganiach co najmniej takich, jak wymagania procedury, której zostało poddane ciśnieniowe urządzenie transportowe, do którego są one przytwierdzone. W zakresie, w jakim umowa ADR nie określa dla zaworów oraz innego wyposażenia stosowanego w transporcie wymagań i procedur

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1652 i Nr 229, poz. 2275 oraz z 2004 r. Nr 70, poz. 631, Nr 92, poz. 881 i Nr 93, poz. 896 i 899.

oceny zgodności, powinny one spełniać wymagania i podlegać procedurze oceny zgodności określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności dotyczących urządzeń ciśnieniowych oraz zespołów urządzeń ciśnieniowych.

Art. 19g.

Ciśnieniowe urządzenia transportowe uznaje się za zgodne z wymaganiami, jeżeli umieszczono na nich oznakowanie Π.

Art. 19h.

Ciśnieniowe urządzenia transportowe mogą być poddawane okresowym badaniom na obszarze każdego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 19i.

Do zadań notyfikowanej jednostki kontrolującej należy:

- 1) przeprowadzanie oceny zgodności;
- 2) przeprowadzanie ponownej oceny zgodności;
- 3) wykonywanie badań okresowych.

Art. 19j.

1. Notyfikowana jednostka kontrolująca, jej kierownik i pracownicy odpowiedzialni za wykonywanie zadań, o których mowa w art. 19j, nie powinni być projektantami, producentami, dostawcami, nabywcami, właścicielami, posiadaczami, użytkownikami lub serwisantami ciśnieniowych urządzeń transportowych i ich wyposażenia, które oceniają oraz upoważnionymi przedstawicielami którejkolwiek ze stron, a także być bezpośrednio zaangażowani w projektowanie, produkcję, reklamę lub obsługę serwisową ciśnieniowych urządzeń transportowych z ich wyposażeniem oraz reprezentować stron zaangażowanych w takie czynności.
2. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości wymiany informacji technicznych pomiędzy producentem ciśnieniowych urządzeń transportowych a notyfikowaną jednostką kontrolującą.
3. Pracownicy notyfikowanej jednostki kontrolującej przeprowadzają ocenę zgodności, wykazując najwyższy stopień rzetelności zawodowej i kompetencji technicznych.
4. Pracownicy notyfikowanej jednostki kontrolującej podejmują działania w sposób niezależny, bezstronny i przestrzegają zasady równoprawnego traktowania podmiotów uczestniczących w procesie oceny zgodności.
5. Notyfikowana jednostka kontrolująca powinna zatrudniać wykwalifikowanych pracowników oraz posiadać odpowiednie wyposażenie, umożliwiające właściwe wykonywanie zadań administracyjnych i technicznych związanych z oceną zgodności, a także posiadać dostęp do sprzętu wymaganego do badań specjalistycznych.

Art. 19k.

1. Pracownicy notyfikowanej jednostki kontrolującej odpowiedzialni za wykonywanie zadań, o których mowa w art. 19i, powinni odbyć przeszkolenie w tym zakresie, a także posiadać:
  - 1) wiedzę oraz odpowiednie doświadczenie niezbędne do przeprowadzania badań;
  - 2) umiejętność sporządzania certyfikatów, protokołów i sprawozdań wymaganych w celu uwierzytelnienia przeprowadzonych badań.
2. Notyfikowana jednostka kontrolująca powinna:
  - 1) uczestniczyć w pracach normalizacyjnych i we współpracy notyfikowanych jednostek kontrolujących;
  - 2) gwarantować zachowanie jakości świadczonych usług w warunkach konkurencji rynkowej.

Art. 19l.

1. Wynagrodzenie pracowników wykonujących zadania, o których mowa w art. 19i, nie może być uzależnione bezpośrednio od liczby przeprowadzonych inspekcji lub od ich wyników.
2. Notyfikowana jednostka kontrolująca powinna samodzielnie wykonywać czynności, których się podejmuje. W przypadku, gdy notyfikowana jednostka kontrolująca zleca wykonanie niektórych czynności innej jednostce, powinna zapewnić oraz móc wykazać, że jej zleceniobiorca ma kompetencje do realizacji tych czynności i przejąć pełną odpowiedzialność za ich wykonanie.

Art. 19l.

1. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel, który poddał ciśnieniowe urządzenie transportowe lub proces jego wytwarzania ocenie zgodności z wymaganiami dotyczącymi ciśnieniowych urządzeń transportowych i potwierdził ich zgodność, sporządza deklarację zgodności oraz umieszcza oznakowanie Π.
2. Zabrania się umieszczania na ciśnieniowym urządzeniu transportowym, które nie spełnia wymagań dotyczących takich urządzeń, oraz dla którego producent lub jego upoważniony przedstawiciel nie wystawił deklaracji zgodności, oznakowania Π lub znaku podobnego mogącego wprowadzać w błąd użytkownika ciśnieniowego urządzenia transportowego.
3. Zabrania się wprowadzania do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych nieposiadających oznakowania Π, jeżeli urządzenia te podlegają wyłącznie oznakowaniu Π.

Art. 19m.

1. Za czynności związane z:
  - 1) obowiązkową oceną zgodności ciśnieniowych urządzeń transportowych;
  - 2) okresowymi badaniami;

- 3) sprawdzaniem zgodności ciśnieniowych urządzeń transportowych z wymaganiami, dokonywane przez notyfikowane jednostki kontrolujące
- pobiera się opłaty.
2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, uiszcza wnioskodawca.
3. Do sposobu ustalania opłat za czynności, o których mowa w ust. 1, oraz maksymalnej wysokości tych opłat, jeżeli zostały one określone, stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 25 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 31 marca 2004 r. o przewozie kolejną towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 97, poz. 962).

Art. 19n.

1. Kontrolę spełniania wymagań przez ciśnieniowe urządzenia transportowe prowadzi z urzędu Główny Inspektor Transportu Drogowego.
2. Przedmiotem kontroli mogą być wprowadzone do obrotu ciśnieniowe urządzenia transportowe, prawidłowość ich oznakowania oraz dotycząca ich dokumentacja techniczna.
3. Główny Inspektor Transportu Drogowego przeprowadza lub zleca przeprowadzenie badania ciśnieniowych urządzeń transportowych specjalistycznej jednostce.
4. Z przeprowadzonych w ramach kontroli badań sporządza się sprawozdanie, które dołącza się do protokołu kontroli.

Art. 19o.

1. W przypadku stwierdzenia przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, że ciśnieniowe urządzenie transportowe spełnia wymagania lub oznakowanie znakiem Π tego urządzenia zostało dokonane zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, koszty związane z badaniami ponosi Skarb Państwa.
2. Jeżeli przeprowadzone badania wykażą, że ciśnieniowe urządzenie transportowe nie spełnia wymagań lub oznakowanie znakiem Π tego urządzenia zostało dokonane niezgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, koszty tych badań ponosi osoba, która wprowadziła to urządzenie do obrotu, uiszczając opłatę, o której mowa w ust. 3.
3. Główny Inspektor Transportu Drogowego ustala w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, opłatę za przeprowadzone badania, o których mowa w ust. 2, uwzględniając uzasadnione koszty badań, a także rodzaj badanego ciśnieniowego urządzenia transportowego oraz stopień skomplikowania i zakres tych badań.
4. Opłatę, o której mowa w ust. 3, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia. W przypadku nieuiszczenia opłaty w terminie podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, z późn. zm.⁴⁾).

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1090, Nr 141, poz. 1178, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1679 i Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 193, poz. 1884, Nr 217, poz. 2124 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 68, poz. 623 i Nr 91, poz. 870 i 871.

5. Opłata, o której mowa w ust. 3, stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 19p.

1. W przypadku stwierdzenia, że:

- 1) ciśnieniowe urządzenie transportowe nie spełnia wymagań;
  - 2) oznakowanie znakiem Π ciśnieniowego urządzenia transportowego zostało dokonane niezgodnie z przepisami niniejszego rozdziału
- Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji, nakazuje zapewnić w określonym terminie zgodność ciśnieniowego urządzenia transportowego z wymaganiami lub warunkami określonymi w art. 19ł ust. 1 albo wycofać urządzenie z obrotu.

2. Główny Inspektor Transportu Drogowego po upływie terminu ustalonego w decyzji, o której mowa w ust. 1, przeprowadza kontrolę mającą na celu ustalenie, czy niezgodność została usunięta w wyznaczonym terminie albo, czy ciśnieniowe urządzenie transportowe zostało wycofane z obrotu.

3. Główny Inspektor Transportu Drogowego wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:

- 1) nie stwierdzi naruszeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2;
- 2) niezgodność ciśnieniowego urządzenia transportowego z wymaganiami lub z warunkami określonymi w art. 19ł ust. 1 została usunięta albo urządzenie zostało wycofane z obrotu;
- 3) postępowanie z innych przyczyn stało się bezprzedmiotowe.

4. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w przypadku nieusunięcia niezgodności, o której mowa w ust. 1, wydaje decyzję o ograniczeniu albo zakazie dalszego wprowadzania do obrotu transportu lub użytkowania ciśnieniowego urządzenia transportowego albo nakazującą wycofanie tego urządzenia z obrotu. O podjętej decyzji i przyczynach jej podjęcia Główny Inspektor Transportu Drogowego niezwłocznie informuje Komisję Europejską.

5. Główny Inspektor Transportu Drogowego w przypadku stwierdzenia, że ciśnieniowe urządzenie transportowe właściwie oznakowane, we właściwy sposób utrzymywane i użytkowane zgodnie z przeznaczeniem może stwarzać zagrożenie zdrowia, bezpieczeństwa osób, zwierząt domowych lub zagrożenie mienia, podczas transportu lub użytkowania, może wydać decyzję o ograniczeniu lub zakazie dalszego wprowadzania do obrotu, transportu lub użytkowania kwestionowanego urządzenia albo nakazującą wycofanie tego urządzenia z obrotu. O podjętej decyzji i przyczynach jej podjęcia Główny Inspektor Transportu Drogowego niezwłocznie informuje Komisję Europejską.

6. Jeżeli na ciśnieniowym urządzeniu transportowym niezgodnie z wymaganiami umieszczono oznakowanie Π, Główny Inspektor Transportu Drogowego zawiadamia o tym właściwe organy i informuje o tym Komisję Europejską oraz inne państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Art. 19r.

W zakresie nieuregulowanym, do postępowania w sprawie kontroli wprowadzonych do obrotu ciśnieniowych urządzeń transportowych, stosuje się przepisy ustawy z

dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 19s.

Do procedur oceny zgodności ciśnieniowych urządzeń transportowych, procedur ponownej oceny zgodności ciśnieniowych urządzeń transportowych, procedur okresowych badań, określenia towarów niebezpiecznych innych klas niż klasa 2 przewożonych ciśnieniowymi urządzeniami transportowymi, sposobu oznakowania ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz wzoru znaku Π stosuje się odpowiednio przepisy wydane przez ministra właściwego do spraw transportu na podstawie art. 30 ustawy z dnia 31 marca 2004 r. o przewozie kolejną towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 97, poz. 962).

Rozdział 4

Nadzór i kontrola

Art. 20.

Nadzór nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych sprawuje wojewoda.

Art. 21.

1. Przedsiębiorca oraz inny podmiot wykonujący przewóz towarów niebezpiecznych lub związany z tym przewozem załadunek lub rozładunek, jest obowiązany prowadzić nadzór wewnętrzny nad tymi czynnościami i w tym celu wyznaczyć, na swój koszt, doradcę do spraw bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych, zwanego dalej „doradcą”.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy przedsiębiorcy oraz innego podmiotu wykonującego przewóz drogowy towarów niebezpiecznych lub związane z tym przewozem załadunek lub rozładunek tych towarów każdorazowo w ilościach, dla których umowa ADR nie wymaga odpowiedniego oznakowania pojazdu.

Art. 22.

1. Do zadań doradcy należy w szczególności:
  - 1) doradztwo w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych;
  - 2) stwierdzanie zgodności realizacji przewozu z wymaganiami określonymi w ustawie i umowie ADR;
  - 3) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności przedsiębiorcy lub innego podmiotu, o których mowa w art. 21 ust. 1, w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz czynności z tym związanych, zwanego dalej „rocznym sprawozdaniem”;

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660.

- 4) sporządzanie raportów powypadkowych dla przedsiębiorcy lub innego podmiotu, o których mowa w art. 21 ust. 1, wojewódzkiego komendanta Państwowej Straży Pożarnej oraz innych organów prowadzących odpowiednie postępowanie związane z wypadkiem, jeżeli w związku z przewozem towarów niebezpiecznych doznały obrażeń osoby, wystąpiła szkoda majątkowa lub nastąpiło skażenie środowiska.

2. Szczegółowe zadania i kompetencje doradcy określa umowa ADR.

Art. 23.

1. Doradca przygotowuje roczne sprawozdanie w dwóch egzemplarzach, podpisując je imieniem i nazwiskiem oraz wskazując numer świadectwa doradcy, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 4.
2. Przedsiębiorca lub inny podmiot, o których mowa w art. 21 ust. 1, jest obowiązany:
  - 1) przesłać wojewodzie jeden egzemplarz rocznego sprawozdania, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie;
  - 2) przechowywać drugi egzemplarz rocznego sprawozdania w swojej siedzibie przez okres 5 lat.
3. Minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, mając na uwadze zakres zadań doradcy oraz potrzeby krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, określają, w drodze rozporządzenia, wzór formularza rocznego sprawozdania oraz sposób jego wypełniania.

Art. 24.

1. Doradcą może być, z zastrzeżeniem ust. 7, osoba, która:
  - 1) ukończyła 21 lat;
  - 2) posiada wykształcenie wyższe;
  - 3) nie była karana za przestępstwo umyślne;
  - 4) posiada świadectwo przeszkolenia doradcy do spraw bezpieczeństwa w zakresie transportu towarów niebezpiecznych, zwane dalej „świadectwem doradcy”.
2. Świadectwo doradcy po raz pierwszy otrzymuje osoba, która:
  - 1) spełnia wymagania określone w ust. 1 pkt 1-3;
  - 2) ukończyła z wynikiem pozytywnym kurs początkowy dla kandydatów na doradców, obejmujący szkolenie w zakresie zagrożeń związanych z przewozem towarów niebezpiecznych oraz przepisów obowiązujących w tym zakresie, zwany dalej „kursem początkowym”;
  - 3) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin dla kandydatów na doradców przed komisją egzaminacyjną powołaną przez wojewódzkiego inspektora transportu drogowego.

3. Świadcstwo doradcy jest wydawane przez wojewódzkiego inspektora transportu drogowego na okres 5 lat, licząc od dnia złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.
4. Wojewódzki inspektor transportu drogowego przedłuża ważność świadectwa doradcy albo wydaje nowe świadectwo doradcy na okres kolejnych 5 lat, jeżeli doradca:
  - 1) nie przestał spełniać wymagania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3;
  - 2) nie naruszył przez okres ostatnich 5 lat przepisów niniejszej ustawy;
  - 3) jest posiadaczem ważnego świadectwa doradcy;
  - 4) złożył z wynikiem pozytywnym egzamin dla doradców przed komisją egzaminacyjną powołaną przez wojewódzkiego inspektora transportu drogowego w roku poprzedzającym datę upływu ważności świadectwa doradcy.
5. Egzaminy, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i w ust. 4 pkt 4, są przeprowadzane za opłatą, której koszt ponosi osoba zainteresowana.
6. Wojewódzki inspektor transportu drogowego cofa świadectwo doradcy, jeżeli doradca:
  - 1) przestał spełniać wymaganie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3;
  - 2) naruszył przepisy niniejszej ustawy.
7. Osoba, której cofnięto świadectwo doradcy na podstawie ust. 6 pkt 2, nie może być doradcą przez okres 3 lat od dnia uprawomocnienia się decyzji o cofnięciu świadectwa. Po upływie tego terminu osoba ta, o ile spełnia wymaganie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może otrzymać świadectwo doradcy w trybie określonym w ust. 2.
8. Główny Inspektor Transportu Drogowego na podstawie informacji przekazywanych przez wojewódzkich inspektorów transportu drogowego prowadzi ewidencję doradców, w której umieszcza się dane dotyczące:
  - 1) imienia i nazwiska;
  - 2) daty i miejsca urodzenia;
  - 3) numeru ewidencyjnego Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), a w przypadku osoby nieposiadającej tego numeru – nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę organu, który wydał ten dokument;
  - 4) adresu zamieszkania;
  - 5) datę i miejsce wydania oraz numer świadectwa doradcy.
9. Dane, o których mowa w ust. 8 pkt 1 i 5, są ogólnodostępne.

Art. 25.

Kurs początkowy prowadzą przedsiębiorcy, o których mowa w art. 12, i jednostki wojskowe, o których mowa w art. 14.

Art. 26.

Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i zakres kursu początkowego dla kandydatów na doradców, uwzględniając odpowiednio konieczność zapewnienia należytych wymagań organizacyjno-technicznych przeprowadzania tego kursu oraz jego program ramowy i szczegółowy;
- 2) szczegółowe warunki, zakres i formę egzaminu dla kandydatów na doradców oraz egzaminu dla doradców, uwzględniając konieczność zapewnienia obiektywnego sprawdzenia przygotowania do wykonywania zadań doradcy;
- 3) wysokość opłat za egzamin dla kandydatów na doradców i za egzamin dla doradców oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, uwzględniając odpowiednio konieczność pokrycia kosztów przeprowadzenia tych egzaminów oraz liczbę egzaminowanych osób;
- 4) wzór świadectwa doradcy, uwzględniając zakres niezbędnych danych dotyczących doradcy.

Art. 27.

1. Przewóz niektórych towarów niebezpiecznych podlega obowiązkowi zgłoszenia do komendanta wojewódzkiego Policji oraz do komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.
2. Zgłoszenia towarów, o których mowa w ust. 1, są obowiązani dokonać:
  - 1) nadawca towaru niebezpiecznego – jeżeli przewóz rozpoczyna się w Rzeczypospolitej Polskiej i jest wykonywany przez przewoźnika będącego przedsiębiorcą zagranicznym w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112);
  - 2) przewoźnik – jeżeli przewóz rozpoczyna się w Rzeczypospolitej Polskiej i jest wykonywany przez przewoźnika innego niż określony w pkt 1;
  - 3) właściwa placówka Straży Granicznej - jeżeli przewóz rozpoczyna się za granicą.
3. Zgłoszenia należy dokonać:
  - 1) w terminie nie krótszym niż 5 dni przed rozpoczęciem przewozu – w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2;
  - 2) przed udzieleniem zezwolenia na wjazd pojazdu z towarem niebezpiecznym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.
4. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, uwzględniając szczególne zagrożenie związane z przewozem niektórych towarów niebezpiecznych, określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) wykaz towarów niebezpiecznych, których przewóz podlega obowiązkowi zgłoszenia;
  - 2) zakres informacji podlegającej zgłoszeniu;
  - 3) formę zgłoszenia.

Art. 28.

1. Kierujący pojazdem przewożącym towary niebezpieczne, oprócz dokumentów wymaganych odrębnymi przepisami i wiążącymi umowami międzynarodowymi, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie organów lub osób uprawnionych do przeprowadzania kontroli:
  - 1) dokument przewozowy, zawierający dane określone w umowie ADR;
  - 2) instrukcje pisemne na wypadek awarii dotyczące wszystkich przewożonych towarów niebezpiecznych, zgodne z zakresem, formą i językiem określonymi przez umowę ADR, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2;
  - 3) zaświadczenie ADR.
2. Dokumenty określone w ust. 1 pkt 2 i 3 nie są wymagane w przypadku gdy towary niebezpieczne są przewożone w ilościach, dla których umowa ADR nie wymaga odpowiedniego oznakowania pojazdu.

Art. 29.

1. Kontrolę przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz wymagań związanych z tym przewozem, zwaną dalej „kontrolą”, wykonują:
  - 1) inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego – na drogach, parkingach oraz na terenie przedsiębiorcy posiadającego towary niebezpieczne;
  - 2) funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej – na terenie przedsiębiorcy posiadającego towary niebezpieczne;
  - 3) policjanci – na drogach i parkingach;
  - 4) funkcjonariusze Straży Granicznej - na drogach i parkingach;
  - 5) inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy – na terenie przedsiębiorcy posiadającego towary niebezpieczne;
  - 6) funkcjonariusze służby celnej;
  - 7) żołnierze Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organów porządkowych – w stosunku do pojazdów Sił Zbrojnych;
  - 8) uprawnieni pracownicy Państwowej Agencji Atomistyki – na parkingach oraz na terenie przedsiębiorcy posiadającego towary niebezpieczne;
  - 9) uprawnieni pracownicy Transportowego Dozoru Technicznego – na parkingach oraz na terenie przedsiębiorcy posiadającego towary niebezpieczne;
  - 10) uprawnieni pracownicy Inspekcji Ochrony Środowiska – na parkingach oraz na terenie przedsiębiorcy posiadającego towary niebezpieczne;
  - 11) uprawnieni pracownicy zarządów dróg - w miejscach określonych w ich uprawnieniach.
2. Osoby przeprowadzające kontrolę, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, współdziałają w niezbędnym zakresie z przedstawicielami:
  - 1) Państwowej Agencji Atomistyki – w sprawach warunków przewozu drogowego towarów promieniotwórczych;

- 2) Transportowego Dozoru Technicznego – w sprawach warunków technicznych opakowań przeznaczonych do przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, w sprawach warunków technicznych cystern, opakowań do gazów i dużych pojemników do przewozu luzem przeznaczonych do przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz w sprawach wydawania świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych.
3. Osoby przeprowadzające kontrolę, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, są obowiązane do sprawdzenia:
    - 1) klasyfikacji towaru niebezpiecznego;
    - 2) stosowania opakowania, cysterny lub pojazdu;
    - 3) oznakowania opakowań i ich zawartości;
    - 4) przestrzegania zakazów pakowania razem określonych towarów;
    - 5) przestrzegania zakazów ładowania razem określonych towarów,
    - 6) sposobu rozmieszczenia i zabezpieczenia towarów na pojeździe;
    - 7) stanu technicznego opakowań i cystern użytych do przewozu;
    - 8) stanu technicznego pojazdu użytego do przewozu, jego oznakowania i wyposażenia;
    - 9) sposobu przewozu;
    - 10) kwalifikacji kierowcy;
    - 11) kwalifikacji innych osób wykonujących czynności związane z przewozem drogowym towarów niebezpiecznych;
    - 12) dokumentów wymaganych przy tym przewozie.
  4. Osoby przeprowadzające kontrolę, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, są obowiązane podczas każdej kontroli wypełnić listę kontrolną. Wypełnioną listę kontrolną przekazuje się wojewódzkiemu inspektorowi transportu drogowego, a jej kopię kontrolowanemu.
  5. Szczegółowe uprawnienia osób przeprowadzających kontrolę, o których mowa w ust. 1 pkt 6 – 11 regulują odrębne przepisy.

Art. 30.

1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości związanych z przewozem towaru niebezpiecznego, mających wpływ na bezpieczeństwo tego przewozu, osoba przeprowadzająca kontrolę ma prawo:
  - 1) uniemożliwić przekroczenie granicy pojazdem, jeżeli pojazd znajduje się w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego;
  - 2) spowodować aby na koszt właściciela lub posiadacza pojazdu, pojazd ten wraz z ładunkiem został usunięty i zdeponowany w miejscu postojowym umożliwiającym bezpieczne jego pozostawienie.
2. Pojazd, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może być zwrócony uprawnionej osobie po usunięciu nieprawidłowości i wniesieniu opłaty pokrywającej koszty związane z jego usunięciem, parkowaniem i czynnościami zabezpieczającymi.

3. Do usuwania pojazdów, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w zakresie nie uregulowanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio zasady i warunki usuwania pojazdów określone w przepisach ruchu drogowego.

Art. 31.

1. Minister właściwy do spraw transportu, uwzględniając konieczność ujednoczenia zakresu kontroli oraz uprawnienia osób jej dokonujących, określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza listy kontrolnej, o której mowa w art. 29 ust. 4, oraz sposób i zakres jej wypełniania.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) dodatkowe warunki techniczne parkingów, na które są usuwane pojazdy przewożące towary niebezpieczne;
  - 2) tryb wniesienia opłaty, o której mowa w art. 30 ust. 2.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 32.

1. Podmiot prowadzący kursy doszkalcające, o których mowa w art. 10 ust. 2 i 4, a w szczególności: osoba zarządzająca tym podmiotem, przedsiębiorca, członek władz osoby prawnej, a także dowódca jednostki wojskowej, który nie wypełnia obowiązków określonych w art. 16 ust. 1 i 2 lub w art. 19 podlega karze grzywny.
2. Przedsiębiorca, członek władz osoby prawnej będącej przedsiębiorcą oraz osoba zarządzająca innym podmiotem wykonującym przewóz drogowy towarów niebezpiecznych lub związany z tym przewozem załadunek lub rozładunek, która nie wypełnia obowiązków określonych w art. 23 ust. 2, podlega karze grzywny.
3. Doradca, który nie wypełnia obowiązków określonych w art. 22 ust. 1 pkt 3 i 4 lub w art. 23 ust. 1, podlega karze grzywny.
4. Przewoźnik, nadawca towaru niebezpiecznego oraz członek władz osoby prawnej będącej przewoźnikiem lub nadawcą towaru niebezpiecznego, który nie wypełnia obowiązków określonych w art. 27 ust. 1-3, podlega karze grzywny.

Art. 33.

Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 32, następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 33a.

1. Kto wprowadza do obrotu ciśnieniowe urządzenia transportowe stosowane w przewozie drogowym niezgodne z wymaganiami dotyczącymi takich urządzeń, podlega grzywnie do 100 000 zł.

2. Kto umieszcza oznakowanie Π na ciśnieniowym urządzeniu transportowym stosowanym w przewozie drogowym, które nie spełnia wymagań dotyczących takich urządzeń albo dla którego producent lub jego upoważniony przedstawiciel nie wystawił deklaracji zgodności,

podlega grzywnie do 100 000 zł.

3. Kto umieszcza na ciśnieniowym urządzeniu transportowym stosowanym w przewozie drogowym znak podobny do oznakowania Π, mogący wprowadzić w błąd nabywcę i użytkownika tego urządzenia,

podlega grzywnie do 100 000 zł.

4. Kto wprowadza do obrotu ciśnieniowe urządzenia transportowe stosowane w przewozie drogowym podlegające oznakowaniu Π, a nieoznakowane takim oznakowaniem,

podlega grzywnie do 100 000 zł.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 34.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984 i Nr 183, poz. 1524) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 skreśla się ust. 5;

2) skreśla się art. 56;

3) w art. 81:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pierwsze badanie techniczne jest przeprowadzane przed pierwszą rejestracją. Badaniu temu nie podlega nowy pojazd, na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji lub decyzja zwalniająca z obowiązku homologacji, z wyjątkiem taksówki osobowej, pojazdu uprzywilejowanego lub pojazdu odpowiednio przystosowanego lub wyposażonego zgodnie z przepisami o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.”,

b) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Nie dotyczy to taksówki osobowej, pojazdu marki "SAM", pojazdu zasilanego gazem, pojazdu uprzywilejowanego lub pojazdu odpowiednio przystosowanego lub wyposażonego zgodnie z przepisami o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, które podlegają corocznym badaniom technicznym.”,

c) w ust. 8 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) który ma być używany jako taksówka osobowa lub bagażowa, pojazd uprzywilejowany, pojazd do nauki jazdy, pojazd do przeprowadzania egzaminu państwowego lub pojazd odpowiednio przystosowany, lub wyposażony zgodnie z przepisami o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.”;

4) w art. 83 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) okręgowe stacje kontroli pojazdów - przeprowadzające badania co do zgodności z warunkami technicznymi autobusu, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h, pojazdu odpowiednio przystosowanego lub wyposażonego zgodnie z przepisami o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, pojazdu przystosowanego do zasilania gazem, pojazdu zarejestrowanego po raz pierwszy za granicą (przed rejestracją w kraju), pojazdu zabytkowego, pojazdu marki "SAM" oraz pojazdu skierowanego na badania techniczne przez organ kontroli ruchu drogowego lub starostę.”;

5) w art. 100b:

a) w ust. 1 w pkt 10 w lit. d) kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) zakres i numer zaświadczenia ADR, o którym mowa w przepisach o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, a także okres na jaki zostało ono wydane.”;

b) w ust. 2 w pkt 2 w lit. d) kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) wymienione w pkt 11 – podmiot prowadzący kursy kształcące dla kierowców przewożących towary niebezpieczne, o których mowa w przepisach o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.”;

6) art. 115d otrzymuje brzmienie:

„Art. 115d. 1. Kierujący pojazdem przewożącym towary niebezpieczne, w stosunku do którego jest wymagane ukończenie kursu kształcącego na podstawie przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, kierujący pojazdem uprzywilejowanym oraz kierujący tramwajem podlegają badaniom, o których mowa w art. 115a ust. 2.

2. Kierujący, o których mowa w ust. 1, są obowiązani posiadać świadectwo kwalifikacji wydawane na podstawie przedstawionych orzeczeń, o których mowa art. 115b ust. 1 pkt 3 i 4. Przepisy art. 115b ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się wobec kierującego, o którym mowa w ust. 1, spełniającego jednocześnie warunki określone w art. 115a ust. 1. W stosunku do tej osoby stosuje się przepisy art. 115a i 115b.”;

7) skreśla się art. 115e;

8) w art. 129 w ust. 2 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) kontroli przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz wymagań związanych z tym przewozem,”;

9) art. 129a otrzymuje brzmienie:

„Art. 129a. Kontrola ruchu drogowego w stosunku do kierujących pojazdami, którzy wykonują transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne, należy również do inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego. W tym zakresie inspektorom przysługują uprawnienia określone w art. 129 ust. 2.”;

10) art. 134a otrzymuje brzmienie:

„Art. 134a. W stosunku do pojazdów wykonujących transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne, uprawnienia i obowiązki policjantów oraz organów Policji określone w art. 132 ust. 1-3, 5 i 6 oraz w art. 133 wykonują również odpowiednio inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego oraz organy tej inspekcji.”;

11) w art. 139 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W stosunku do kierujących pojazdami, którzy wykonują transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne, uprawnienia i obowiązki policjantów określone w art. 135 ust. 1 i art. 136 ust. 1 wykonują również inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego.”.

Art. 35.

W ustawie z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365 i Nr 113, poz. 984) w art. 11 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

- „4. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania odpadów odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie towarów niebezpiecznych.
5. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, kierując się koniecznością ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z transportowania odpadów niebezpiecznych, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych.”.

Art. 36.

W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 125, poz. 1371 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 89, poz. 804):

1) w art. 50:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dokumentów związanych z wykonywaniem transportu drogowego oraz przestrzegania warunków w nich określonych,”,

b) w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) przestrzegania zasad i warunków dotyczących przewozu drogowego towarów niebezpiecznych.”;

2) w art. 55:

- a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:
- „5) żądania od przedsiębiorcy i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli,
  - 6) wstępu na teren przedsiębiorcy, w tym do pomieszczeń, gdzie prowadzi on działalność gospodarczą, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Inspektor przeprowadza czynności kontrolne, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego wyznaczonej.”;
- 3) w art. 81 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
- „3) uprawnieni do kontroli, o których mowa w przepisach o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.”;
- 4) w art. 87 w ust. 1 w pkt 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) wymagane przy przewozie drogowym towarów niebezpiecznych.”;
- 5) w art. 92 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
- „7) naruszając przepisy dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów.”.

Art. 37.

1. Świadczenia dopuszczenia pojazdu wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność w zakresie i na okres, na jaki zostały wydane.
2. Zaświadczenia o przeszkoleniu kierowców w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność w zakresie i na okres, na jaki zostały wydane. Zaświadczenia te uznaje się za równoważne z zaświadczeniami ADR, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3.
3. Podmiot prowadzący kursy kształcące dla kierowców pojazdów przewożących materiały niebezpieczne w dniu wejścia w życie ustawy uznaje się za posiadający zezwolenie, o którym mowa w art. 12 ust. 1, do dnia 31 grudnia 2003 r.
4. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy ukończyły szkolenie dla doradców oraz złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin w ramach programu pilotażowego ministra właściwego do spraw transportu, uznaje się za spełniające wymagania określone w art. 24 ust. 2.
5. Blankiety zaświadczeń ADR wyprodukowane przez producenta wybranego w trybie art. 18 ust. 3 używa się od dnia 1 stycznia 2004 r.

Art. 38.

Przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej uznaje się za spełniających warunek, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1.

Art. 38a.

1. Z zastrzeżeniem ust. 3, właściciele lub użytkownicy:

- 1) butli, wprowadzonych do obrotu przed dniem 1 maja 2004 r., obowiązani są poddać je ponownej ocenie zgodności w terminie do dnia 30 kwietnia 2006 r.;
- 2) pozostałych ciśnieniowych urządzeń transportowych, wprowadzonych do obrotu przed dniem 1 lipca 2005 r., obowiązani są poddać je ponownej ocenie zgodności w terminie do dnia 30 czerwca 2007 r.

2. Zgodność ciśnieniowych urządzeń transportowych, o których mowa w ust. 1, z wymaganiami ustala notyfikowana jednostka kontrolująca w wyniku przeprowadzonej procedury ponownej oceny zgodności.

3. Ponownej ocenie zgodności nie podlegają ciśnieniowe urządzenia transportowe, o których mowa w ust. 1, które są napelniane i badane wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Badania, o których mowa w ust. 3, przeprowadzają, w zakresie swojej właściwości, organy i jednostki określone w art. 6.

5. Ciśnieniowe urządzenia transportowe, o których mowa w ust. 1, które nie zostaną poddane ponownej ocenie zgodności w wymaganych terminach, nie podlegają przepisom rozdziału 3a.

Art. 39.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zawartych w ustawie, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, zachowują moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowych upoważnień ustawy, o której mowa w art. 34.

Art. 40.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem art. 16 ust. 1 pkt 5 i art. 23 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.